

knihovna
mff uk

Informace o Knihovně MFF UK

v roce 2019

Organizace a personální obsazení Knihovny MFF UK

Knihovna je rozdělena na tři oddělení (fyzikální, inženýrské a matematické). Součástí knihovny je dále Půjčovna skript a učebnic, Knihovna dějin přírodních věd (KDPV) a tři dílčí knihovny.

Vedoucí knihovny: Mgr. Jiří Kuča

ODDĚLENÍ FYZIKÁLNÍ - Knihovna Františka Závíšky, Ke Karlovu 3, Praha 2

otevírací doba: po - čt 8.30 - 18.00, pá 8.30 - 15.00

Bc. Žaneta Floriánová	spisová služba, personální identifikátory
Marcel Goliaš, DiS.	OBD, RIV
Mgr. Milena Kučová	systémový knihovník, katalogizace
David Volenec	výpůjční protokol
Mgr. Kateřina Vrtálková	zástupce vedoucího knihovny, správa EIZ a seriálů, MVS

ODDĚLENÍ INFORMATICKÉ, Malostranské náměstí 25, Praha 1

otevírací doba: po - čt 8.30 - 16.00, pá 8.30 - 15.00

PhDr. Petra Hoffmannová	akvizice, katalogizace, MVS, fakultní koordinátor pro oblast evidence a zveřejňování závěrečných prací a systému Turnitin
Pavel Obdržálek	výpůjční protokol

ODDĚLENÍ MATEMATICKÉ - Knihovna Václava Hlavatého, Sokolovská 83, Praha 8

otevírací doba: po - čt 8.30 - 18.00, pá 8.30 - 15.00

Radana Hrušková	akvizice, správa seriálů, MVS
Bc. Jan Cvačka	retrokatalogizace, výpůjční protokol
Eliška Janečková, DiS.	katalogizace seriálů a retrokatalogizace
Lenka Jeřalová, DiS.	katalogizace a retrokatalogizace

PŮJČOVNA SKRIPT A UČEBNIC, V Holešovičkách 2, Praha 8

otevírací doba: po - čt 8.30-18.00, pá 8.30-15.00

Květoslava Dobiášová	výpůjční protokol, provoz Knihovny dějin přírodních věd a depozitáře
Markéta Jiříčková	katalogizace a retrokatalogizace
Marcela Kahounová	výpůjční protokol, retrokatalogizace

KNIHOVNA DĚJIN PŘÍRODNÍCH VĚD A DEPOZITÁŘ, V Holešovičkách 2, Praha 8

Provoz knihovny zajišťuje Půjčovna skript a učebnic

DÍLČÍ KNIHOVNY

Dílčí knihovna Astronomického ústavu UK (Knihovna Augusta Seydlera)

Dílčí knihovna Katedry geofyziky

Dílčí knihovna Katedry fyziky atmosféry

Provoz dílčích knihoven je zajišťován příslušnými katedrami; akvizici a vstupní zpracování dokumentů provádí centrálně fyzikální oddělení Knihovny MFF UK.

Aktuální stav knihovního fondu

počet knihovních jednotek celkem:	177 632
počet předplacených časopiseckých titulů celkem:	159
počet záznamů knihovních jednotek v katalogu:	158 573

Rok 2019 – souhrnná data o knihovně

počet aktivních uživatelů:	1 087
přírůstek knihovních jednotek:	1 291
počet e-knih v trvalém nákupu:	2 051
počet realizovaných výpůjček:	22 566
z toho prodloužení:	9 603
počet MVS požadavků pro jiné knihovny:	201
počet MVS požadavků pro naše uživatele z jiných knihoven:	166
počet zhotovených stran kopií:	2 534
počet výpůjček vrácených prostřednictvím návratových boxů:	887

Náklady na literaturu v celkové výši 6,36 mil. Kč (sekce fyziky 3,06 mil. Kč, sekce informatiky 1,36 mil. Kč, sekce matematiky 1,60 mil. Kč, provoz knihovny 0,33 mil. Kč) byly hrazeny z provozních peněz jednotlivých sekcí, provozních peněz knihovny a z grantových, popř. projektových prostředků. Z výše uvedených zdrojů bylo nakoupeno 675 knih v úhrnné hodnotě 1 mil. Kč (sekce fyziky 403, sekce matematiky 168, sekce informatiky 104 knih).

Z provozních prostředků knihovny byla dokoupena studijní literatura ve výši 81 tis. Kč.

Dalším zdrojem akvizice, a to především tištěných periodik, byla výměna za časopisecké tituly vydávané fakultou Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae a The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics. Počet takto získaných časopiseckých titulů: 108, počet časopiseckých titulů získaných darem: 39

V roce 2019 knihovna zpracovala a zařadila do katalogu 611 knih, které získala MFF UK darem.

Elektronické informační zdroje (EIZ):

Celouniverzitní a oborově nejvýznamnější elektronické informační zdroje jsou pořizovány prostřednictvím projektu *Národní centrum pro elektronické informační zdroje (CzechELib)* z OP VVV (2018-2022). Dotace z projektu činí 70 % na bibliografické databáze a 50 % na ostatní zdroje. Knihovnu MFF UK v tomto projektu zastupuje Ústřední knihovna Univerzity Karlovy.

Fakulta se podílí na financování následujících celouniverzitních informačních zdrojů:

- bibliografických a citačních databází (*Web of Science* a *Scopus*),
- databází elektronických časopisů (*EBSCO Academic Search Ultimate*, *Elsevier ScienceDirect Freedom Collection*, *JSTOR Arts & Science I-III*, *Oxford Journals Full Collection*, *SpringerLink*, *Taylor & Francis ML*, *SSH a ST Collections* a *Wiley Online Library Journals*),
- databáze elektronických knih (*EBSCO eBook Academic Collection*).

Fakulta si v rámci tohoto projektu sama pořizuje *ACM Digital Library*, *American Institute of Physics – Complete*, *American Mathematical Society Journals*, *American Physical Society eJournals* - kolekce *APS ALL*, *IEEE/IET Electronic Library (IEL)*, *IOPscience* a *MathSciNet* a od roku 2019 *Nature Nanotechnology* a *Nature Physics*.

Z rozpočtu rektorátu jsou pro celou univerzitu hrazeny analytický citační nástroj *InCites* a významné elektronické seriály *Nature* a *Science*.

Aktualizovaný přehled všech dostupných elektronických informačních zdrojů je umístěn na Portálu elektronických časopisů UK na stránce <https://ezdroje.cuni.cz>.

Přehled informačních zdrojů spoluvytvářených Knihovnou MFF UK

Centrální katalog UK	http://ckis.cuni.cz/F/
Portál elektronických zdrojů UK (PEZ)	https://ezdroje.cuni.cz
Discovery služba UK (UKAŽ)	http://ukaz.cuni.cz
Bibliografie MFF UK	https://www.mff.cuni.cz/fakulta/lib/biblio/
Repozitáře závěrečných prací UK	http://www.cuni.cz/UK-4427.html

Programové vybavení knihovny

- systém Aleph 500 v. 22.1.4 (moduly katalogizace, výpůjčky, akvizice, meziknihovní výpůjčky), integrovaná součást Centrálního knihovně-informačního systému UK
- systém pro dlouhodobou archivaci a správu elektronických dokumentů DSpace
- Digitální knihovna Kramerius
- aplikace pro elektronické odevzdávání a hodnocení obsahu seminárních a závěrečných prací Turnitin
- systém na správu elektronických zdrojů Verde, linkovací server SFX, EBSCO Discovery Service
- systém pro sběr a správu bibliografie OBD

Bibliografie pracovníků MFF UK

Ke zpracovávání bibliografie zaměstnanců MFF UK je používán systém *OBD*. Knihovna v roce 2019 zpracovala 1 912 bibliografických záznamů zaměstnanců fakulty, z nichž 1 679 vyhovělo požadavkům *R/V*. Bibliografie pracovníků MFF UK je dostupná na stránce <https://www.mff.cuni.cz/fakulta/lib/biblio/>.

Knihovna také poskytuje konzultace všem zaměstnancům MFF UK při vytváření osobních identifikátorů, vkládání a editaci záznamů publikační činnosti do OBD.

Rok 2019 – shrnutí

V únoru proběhla bez větších potíží již šestá revize výpůjček zaměstnanců fakulty. Díky vzájemné spolupráci knihovny a zaměstnanců probíhá tento proces prakticky bez problémů a stává se v podstatě rutinní záležitostí.

V únoru byla pracovnice knihovny jmenována koordinátorem e-spisové služby na fakultě.

Knihovna se podílela na přípravě Směrnice děkana č. 4/2019 Pravidla pro evidenci, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací. Touto směrnicí byla od 1. 3. 2019 zrušena povinnost odevzdávat exemplář listinné podoby bakalářské práce do knihovny. Tyto práce budou nadále zpřístupňovány pouze prostřednictvím Digitálního repozitáře UK.

Knihovna po dvou letech zaktualizovala svůj provozní a výpůjční řád. Směrnice děkana č. 6/2019, kterou se vydává Provozní řád Knihovny Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, byla vydána dne 5. 4. 2019 a ke stejnému dni nabyl účinnosti i Výpůjční řád Knihovny MFF UK.

Rozhodnutím inženýrské sekce fakulty knihovna přišla na Malé Straně o část skladovacích prostor (Příkaz děkana č. 2/2019 - Dislokační výměr ze dne 22. 2. 2019).

V jarních měsících se zástupkyně knihovny podílely na prezentacích knihovnických systémů ARL, Folio a Alma a na jejich testování. V roce 2020 bude Ústřední knihovna UK poptávat novou integrovanou knihovnicko-informační platformu. S tím souvisí i revizní práce v knihovním katalogu, které probíhaly po celý rok (např. sjednocení a oprava zápisu přírůstkových čísel).

V červnu se knihovně podařilo díky spolupráci s antikvariátem na Praze 7 zachránit a vrátit zpět do fondu přes 200 odborných knih, které se tam dostaly díky nezodpovědnému přístupu dvou čtenářů.

V letním semestru se zástupce knihovny účastnil Kurzu technické podpory pro tvůrce e-learningových materiálů, který organizovala Ústřední knihovna UK.

V letních měsících proběhla revize fondu v katedrální knihovně ÚČJF v Troji a přesuny některých částí fondu v depozitářích v Troji a jejich částečná revize. V knihovně ÚČJF bylo prověřeno 972 knihovních jednotek, po následných opravách a dohledání zůstalo 35 ztracených. Ve fondu vysokoškolských kvalifikačních prací (dále jen VŠKP) bylo prověřeno 8 662 knihovních jednotek, po následných opravách a dohledání zůstalo 102 ztracených. Fond VŠKP se rozdělil, dokumenty, které mají elektronickou verzi v [Digitálním repozitář UK](#) (obhájené po 1. 1. 2006) byly přesunuty do depozitáře 2. Fond se signaturami MSF byl přesunut zpět na fyzikální oddělení knihovny na Karlov, kde je postupně zpracováván. Při jeho revizi bylo prověřeno 1 467 knihovních jednotek a po zpětných kontrolách a dohledání jsou 3 jednotky ztracené. Fond geofyzikálních seriálů, dočasně umístěných v depozitáři 2 knihovny, byl se souhlasem příslušné katedry odepsán.

V době letních dovolených knihovna ve spolupráci s Hospodářským oddělením fakulty provedla sběr podkladů o nákladech za publikování open access na fakultě za roky 2016-2018, tyto údaje byly po kompletaci za celou UK odeslány Radě pro výzkum, vývoj a inovace pro provedení finanční analýzy prostředků v oblasti přístupu k vědeckým informacím (Opatření 8 Akčního plánu). Na MFF UK bylo ve sledovaném období publikováno 56 článků v režimu open access a náklady na jejich publikování činily 2,05 mil Kč.

Zástupci knihovny se na přelomu srpna a září opětovně zúčastnili setkání studentů prvních ročníků na Albeři, kde svědomitě a úspěšně reprezentovali knihovnu, představili studentům její služby a zároveň upozornili i na nové rysy tzv. výpůjční matice.

V souvislosti s výročním narozením prof. Františka Závisky, po kterém je pojmenováno fyzikální oddělení knihovny, připravila knihovna ve spolupráci s Malou galerií vědeckého obrazu (prof. Valenta), dr. E. Těšínskou, Muzeem Velké Meziříčí a ing. Křepelkou výstavu o životě a díle prof. Závisky. Byla uspořádána vzpomínková přednáška spojená s vernisáží výstavy a s prezentací a předáváním pamětní medaile.

Po celý rok probíhala systematická retrokatalogizace dokumentů z depozitářů fyzikálního oddělení v Troji, do kterého se zapojili i pracovníci dalších poboček knihovny. Celkem bylo zpracováno 999 knihovních jednotek.

Půjčovna skript a učebnic se po celý rok připravovala na budoucí stěhování do nového pavilonu IMPAKT a na předpokládaný volný přístup k fondu studijní literatury. Přípravné práce zahrnovaly zejména opatření všech dokumentů magnetickými ochrannými štítky, označování dokumentů a třídění dokumentů dle statusu výpůjčky (běžná, studijní), kontrolu katalogizačních záznamů, skenování obálek knih, vyřazování anebo případný přesun zastaralé literatury do depozitáře.

V prosinci byla zavedena jednotná registrace čtenářů ve všech knihovnách UK, která probíhá pomocí online formuláře a umožňuje čtenářům využívat služby všech knihoven na Univerzitě Karlově bez nutnosti registrovat se v každé knihovně zvlášť.

Pro velkou poruchovost byly vyměněny vstupní dveře v matematickém odd. knihovny v Karlíně.

Plány na rok 2020

- přesun knižních fondů do nově vznikající pobočky knihovny v pavilonu IMPAKT v Troji, a s tím spojená revize těchto fondů;
- pokračování revize v Knihovně dějin přírodních věd v Troji;
- retrokatalogizace monografií fyzikálního oddělení;
- vymalování matematické pobočky knihovny v Karlíně;
- přechod celé knihovny na nové webové stránky.